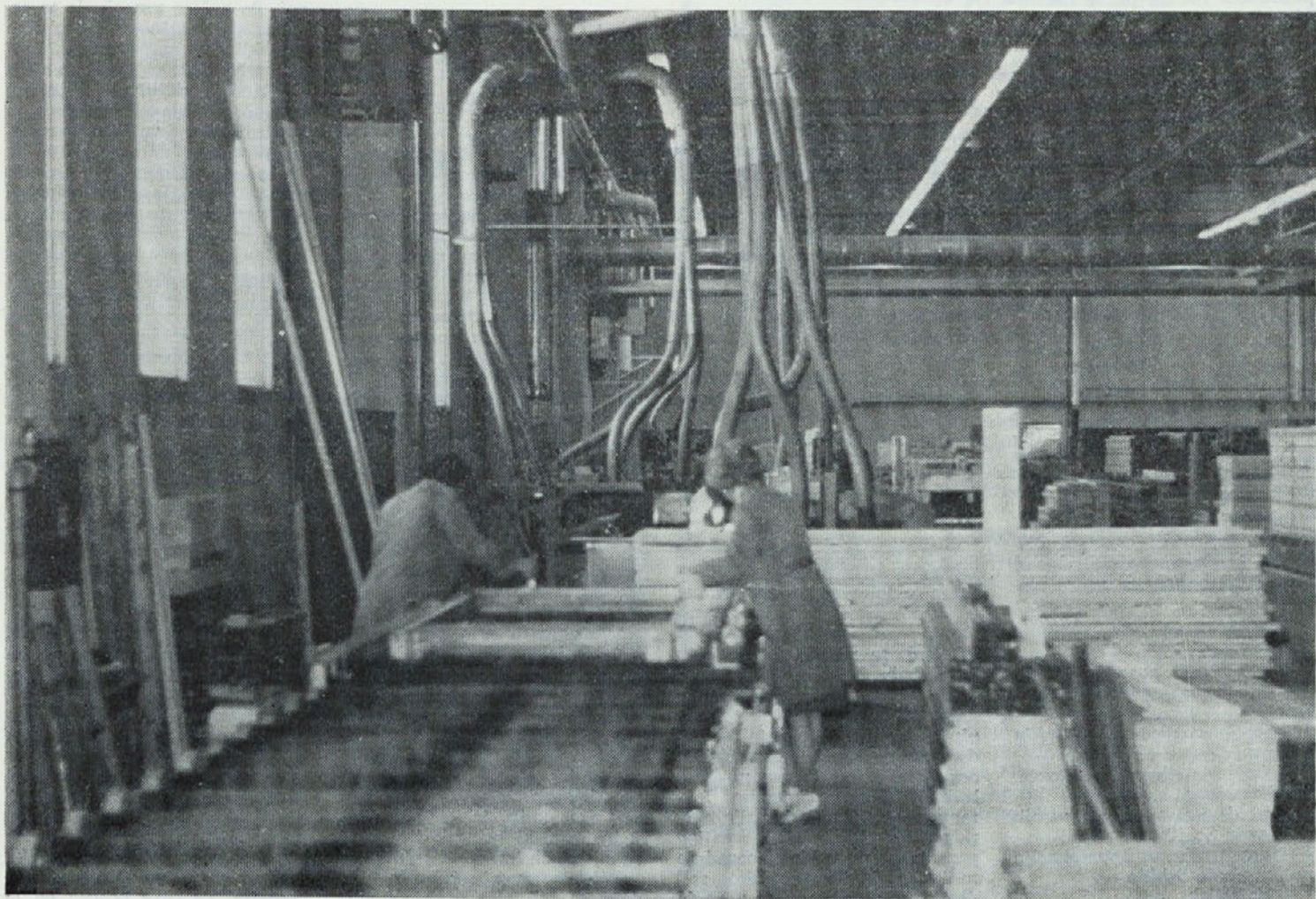

26. maj praznik JELOVICE

Končno je napočil trenutek, da bo uradno in slovesno odprt nov obrat za izdelavo montažnih hiš. Ničkolikokrat smo že napovedovali njegovo otvoritev, pa ničkolikokrat je bila prestavljena. O vzrokih, zakaj je do tega prihajalo tokrat ne bi pisali. Otvoritev bo, kot rečeno, 26. maja. Za ta dan je prihranjena tudi slovesna otvoritev obrata za izdelovanje termoton stekel, ki končuje svoje poskusno obratovanje.

Obe novi pridobitvi sta za Jelovico izjemnega pomena, zato jima kaže dati večjo pozornost. Otvoritve se bo udeležilo večje število uglednih gostov, ta dan pa bo tudi praznik vseh delavcev Jelovice. Po otvoritvi obeh novih pridobitev bo namreč v prostorih Gorenjskega sejma prirediteljena namenjena delavcem. Še prej pred otvoritvijo pa bodo podeljene jubilejne nagrade vsem, ki so zaposleni že 10, 20 ali 30 let.

V novi hali je poskusna proizvodnja že stekla

Osebnost izkaznica novega obrata

Zaradi slabih delovnih pogojev in slabe tehnologije je bilo nujno na obratu II. izboljšati delovne pogoje, zamenjati strojno opremo in s tem povečati kapaciteto.

Sama gradnja je potekala v dveh fazah, tako da so se v I. fazi zgradili proizvodni prostori v izmeri 80 x 40 m in upravna stavba v aneksu hale, v drugi fazi pa proizvodna hala 80 x 40 m.

Začetek gradnje bi lahko doleteli z izdajo gradbenega dovoljenja za I. fazo jeseni 1977, čeprav so se pripravljala dela začela že poleti leta 1977. Druga faza pa se je začela realizirati z izdajo gradbenega dovoljenja z dne 28. 12. 1977 in oba dela sta se od takrat naprej gradila skupno. Izvajalec gradbenih del je bil Tehnik Škofja Loka, ki je za halo uporabil montažne betonske stene in strešne nosilce tipa Vemont. Objekt je bil gradbeno končan (z možnostjo montaže strojnih in elektro instalacij ter opreme) 30. 4. 1978 oziroma II. faza 22. 8. 1978. Strojne in elektro instalacije so po pogodbi izvajale Instalacije Škofja Loka. Začeli so nekje februarja 1978, potem pa vse do maja 1979. Lahko rečem, da sta zgoraj navedena izvajalca del v redu opravila naloge in da sta se tudi držala rokov v okviru pogodbe.

Več težav pa je bilo z dobaviteljem transportne opreme STT TOZD TIOT Trbovlje, saj je pogodbeni rok in pa še nadaljnje dogovarjanje roke velikokrat prekoračil in smo zaradi njih morali čakati z otvoritvijo oziroma poskusnim obratovanjem. Prav tako je bilo obilo posla z definiranjem opreme in vsklajevanjem s tehnologijo, saj so več pozicij izdelovali prvič. Tako naj bi bil po pogodbi začetek izdelave opreme 25. 9. 1977 in konec montaže 30. 9. 1978 (II. faza) dejansko pa so opremo začeli montirati šele 17. 10. 1978 in so dne 24. 4. 79. s tehničnim prevzemom opremo predali Jelovici. Dolžni pa so opraviti še manjše reklamacije. Osnovni stroji so bili uvoženi začetkom leta 1978.

Površina proizvodne hale je 6.243 m² v eni etaži, aneks (pisarniški in pomožni prostori) pa so locirani v treh etažah s skupno kvadraturo 879 m².

Osnovni stroji, ki so se nabavili pri realizaciji nove tehnologije in ki bodo omogočili doseči projektirano kapaciteto, so naslednji:

- linija za dolžinsko spajanje Dimter
- dve čelilni postaji Dimter
- dvostranska čeparka Schröder
- stroj za izdelavo izvrtin Holzma
- stroj za vlivanje poliureta- na Elastogran
- stroj za nanašanje lazurnih premazov Schille
- dva stroja za impregnacijo sistem perfo Schille
- baterijski viličar BT

— čepilna tračna žaga Bratstvo

Poleg teh novih strojev so se v novo halo iz stare proizvodnje selili naslednji stroji:

- dva štiristranska skobeljna stroja Weinig
- večlistna krožna žaga SCM
- dve čelilki
- mizni rezkar

Sedanja proizvodnja v starih prostorih je realizirana s 45.000 m² stanovanjskih površin /leto, instalirana oprema v novi hali pa ima kapaciteto 60.000 m². Z uvedbo II. faze tehnologije velikostenskih elementov pa bi dosegli v končnem 100.000 m² stan. površine (1.000 enot po 100 m²). Zanimiv je tudi podatek o vrednosti investicije in eventuelne prekoračitve, ki se vedno pojavljajo pri investicijah. Potreba po kadrih ne bo bistveno večja, razen na montaži in v prodaji montažnih hiš.

I. faza

predračunska vrednost	23.542.005,50 din
povečan obseg dobave	3.597.324,50 din
uvožena oprema	1.839.000,00 din
skupaj	28.978.329,75 din

II. faza

predračunska vrednost	18.957.000,00 din
povečan obseg dobave	436.612,40 din
uvožena oprema	6.088.533,85 din
skupaj	25.482.146,25 din

I. in II. faza skupaj znašata torej 54.460.476,00 din.

Hala je bila sorazmerno poceni, saj znaša cena m² proizvod-

ne hale pri upoštevanju gradbenih in instalacijskih del le 3.760 din/m², pa tudi prekoračitve so sorazmerno majhne in znašajo ca. 4.000.000 din.

Proizvodna hala je bila komisijsko pregledana s strani Skupščine občine Škofja Loka in raznih republiških inšpektorjev dne 29. 3. 1979 in dogovorjeno je bilo, da traja poizkusno obratovanje do 31. 12. 1979. Do takrat pa je potrebno odpraviti vse pomanjkljivosti in reklamacije vseh izvajalcev del in usposobiti delavce, da bodo lahko upravljali z novo tehnologijo. Omenim naj še, da s tem investicija še ni v celoti zaključena, da je v srednjeročnem planu do leta 1983 planirana uvedba velikostenskih elementov in stropnih plošč. To pa potegne za sabo še niz drugih stvari, kot je drugače organizirana in boljše opremljena montaža (nabava avtomobilov in prikolice). V gradnji je tudi nova kotlovnica, kjer se bo v kratkem začel mon-

Nasploh mislimo, da moramo iz tega GLG nekaj narediti. Mi Jelovico in ostalo lesno industrijo na Gorenjskem tretiramo kot komparativno prednost (praktično je edina panoga, ki ima surovino), pa tudi dosti strokovnih kadrov je. Tako organizacijskih kot tudi proizvodnih. Pomembna je tudi tradicija, kar je osnova za nadaljnji razvoj. Zato bo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju lesna industrija na Gorenjskem ena izmed nosilcev gospodarskega razvoja. Zato pa sedaj, ko snujemo ta srednjeročni program razvoja stalno poudarjamo, da je treba narediti tak koncept, da bi dal čim večje rezultate na tem področju.

Pri tem pa ne morem mimo sodelovanja Jelovice z Gradišom. Tudi to je namreč eden izmed pogojev za uspešen razvoj. Po našem mnenju je to sodelovanje izredno slabo, lahko bi rekli celo nerazumljivo. Loči jih samo plot, pri tem pa nikakor ne moremo vključiti v sistem, ki smo ga opredelili z zakonom o združenem delu in novo ustavo, po načelu namreč, da je na osnovi dohodkovnih odnosov in delitve dela in sredstev mogoče razvijati našo družbo. Nerazumljivo je, da ne znajo spoznati kakšen je iz tega jasn program skupnega dela in sodelovanja. Po našem je to skrajno neodgovorno in nerazumljivo. Prepričan sem, da je v interesu vseh delavcev tako sodelovanje, ki zagotavlja boljši dohodek in dober razvoj. Tak pa niti slučajno ni zagotovljen, če govorimo samo in vedno le o fizični združitvi. Tak pogled je zgrešen, saj je Gorenjska za kapitalnem razvoju in za nobeno drugo varianto.

Zato je tudi nujno, da je Gorenjsko lesarstvo povezano s tako delovno organizacijo kot je Gradiš, ki lahko samo prispeva k razvoju. Je namreč tako kapitalno močan, da je kos tudi večjim posegom. Osnova sodelovanja pa bi bila lahko hiša, moderna, prilagojena (več izvedb) za najrazličnejše terene, še zlasti za manj vredna zemljišča, saj Slovenija ne sme izgubljati več dragocene obdelovalne zemlje. Še bi se dale naštevati prednosti takega sodelovanja — vzmimo skupen nastop v deželah tretjega sveta, še zlasti v Afriki, kje bi lahko nastopili z našo tehnologijo. Za take pogoje pa je

tirati kotel 2 mio kcal, saj ima tako velika hala velike zahteve po toplotni energiji.

Miro Peternel

Pred pomembnimi odločitvami

Nove pridobitve Jelovice, med katerimi je vsekakor najpomembnejši nov obrat za izdelavo montažnih hiš, prinašajo tudi nove poglede in nove dimenzije Jelovice v gorenjskem in širšem slovenskem prostoru. Zato smo za naše glasilo povprašali za mnenje dva pomembna družbenopolitična delavca, ki sta odgovarjala na tri okvirna vprašanja: kaj predstavlja zanje nova pridobitev Jelovice, kako gledajo na odnose med članicami GLG in seveda še posebej med Jelovico in TOZD Gradiš Škofja Loka, in končno njihovo mnenje o Jelovici kot tovarni, ki ima lahko pomembno mesto pri reševanju posledic naravnih nesreč. Odgovore vseh treh gostov objavljamo v strnjeni obliki.

ZDRAVKO KRVINA

— medobčinski sekretar ZK za Gorenjsko

»Ta nova proizvodna hala je vsekakor izredna pridobitev ne samo za Jelovico temveč tudi za celotno lesno industrijo Gorenjske in tudi Slovenije. Škoda je le, da je ta naložba tako dolgo trajala, da tako dolgo ni mogla vračati vloženega denarja. Tako pa je bila dolgo časa mrtev kapital. Seveda pa naj takoj dodam, da bi Jelovica kot delovna organizacija, ki je vsa povojna leta bila precej pomemben faktor razvoja lesne industrije, morala svoje delo tesneje vezati v gorenjski prostor in nenazadnje tudi s svojim neposrednim sosedom TOZD Gradišom, ter seveda

tudi ostalimi članicami GLG, ter vsemi, ki bi lahko koristili in kompletirali izdelke te nove tovarne.

Premalo je narejenega na področju celotnega GLG. Tudi Jelovica ni prispevala tistega kar bi morala. Mislim namreč, da če bi šla Jelovica v alkojo in da bi vsodbujala nove odnose bi bilo zanj to samo koristno. Če bi Jelovico silili v nekaj, kar bi pomenilo stagnacijo, bi razumeli da ne gre. Nasprotno, mnenja smo, da bi bilo sodelovanje z ostalimi zanj nadvse koristno, za njeno nadaljnjo uveljavitev pri nas doma in tudi v širši jugoslovanski prostor kot tudi zunaj naših meja. Tu Jelovico po našem mnenju čaka še trdo delo.

Na otvoritev novega obrata za proizvodnjo montažnih hiš je Jelovica povabila sekretarja izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ tovariša Staneta Dolanca. Želja Jelovice je bila, naj bi tovariš Dolanc ob tej priložnosti tudi spregovoril delavcem. Vendar pa se je zaradi službene zadržanosti tovariš Dolanc opravičil in obljubil prihod drugič. Njegovo pismo objavljamo v glasilu:

STANE DOLANC

sekretar Izvršnog komiteta Predsedništva CK SKJ

Dragi tovariši,

Iskreno se zahvaljujem za povabilo, da prisostvujem otvoritvi vaših novih objektov. Rad bi prisostvoval tej svečanosti, ali zaradi že sprejetih obveznosti tega žal ne bom mogel storiti. Ob prvi priložnosti pa bom obiskal vaš kolektiv in se z veseljem sestal z delavci.

Ob vaši slovesnosti pa sprejmite moje prisrčne čestitke z najlepšimi željami, da bi tudi v prihodnje dosegali še večje delovne uspehe.

Beograd, 12. april 1979

Jelovica premajhna, taki koraki so zanjo mogoči le skupaj z Gradisom in drugimi lesnimi velikani. Mislim da se izgublja čas in denar pri razpravah, da bi bili sami večji. Delovna skupina CK ZKS še ni končala delo, in ko bodo končno ocenjevali in usmerjali razvoj Gorenjske bomo gledali, da bodo o vseh teh stvarih odločali delavci.

Še nekaj govori v prid takega sodelovanja. Lesna industrija Gorenjske in seveda tudi Gradis so izjemnega pomena pri elementarnih nesrečah. Jelovica sama pa ne predstavlja veliko. Skupen nastop to pa je že gradbeni gigant, pomemben faktor za našo družbo. Vsi komunisti so ugotovili to koristnost, pa se ne premakne v nobeno smer.

Rad bi zaključil z ugotovitvijo. Posebej je v tem trenutku pomembno, da vsi skupaj delamo na tem, da utrjujejo položaj delovnega človeka, da postane resničen gospodar v celotnem dogajanju v združenem delu in če bi to že postal, bi bili v navedenem primeru vsi problemi že zdavnaj odpravljeni. To pa na vsak način morajo postati — gospodarji in upravljalci, povezani z delavci znotraj lesne industrije in seveda tudi z ostalimi delavci v združenem delu, pa v krajevni skupnosti kjer živijo. S takim pristopom bo ta nova hala, ta nov obrat resničen uspeh naše samoupravne socialistične družbe.

PETER PETRIČ

— predsednik Izvršnega sveta skupščine občine Škofja Loka

»Skozi to novo pridobitev se vidi določeno prestrukturiranje v lesni industriji še posebej v Jelovici, da gremo k zahtevnejšim proizvodom kot je to hiša (okno je namreč veliko enostavnejši proizvod). To pa je hkrati tudi možnost, da se ta dejavnost v Jelovici končno uravnoteži s proizvodnjo stavbnega pohištva.

Ta nova tovarna pomeni hkrati tudi možnost vključevanja ostalih proizvajalcev, ki se bodo

lahko vključevali v projekt hiše. To miso samo lesarji, to so vsi ostali. Poslovni učinki bodo ob industrijski gradnji kjer bi se vključevali tudi kooperanti, zagotovo tudi veliko drugačni in seveda boljši. Prispevek Jelovice pa bo še večji, če vemo, da bo to lahko njen prispevek k relativno cenejši stanovanjski gradnji.

Ta montažna gradnja na osnovi prefabriciranih elementov pa bo svoje mesto še dobila, pri nas v Sloveniji bo namreč treba stanovanjsko gradnjo postopoma prenašati na manj dostopne in slabe terene. Za Jelovico pa nastopa tudi novo obdobje,

ko bo namreč v celotno ustvarjenem dohodku predstavljala sedaj montažna gradnja polovico. Zato pa bo počasi treba menjati tudi miselnost.

Če dodamo še ostale prednosti, ki se pokažejo zlasti pri takih stvareh kot so naravne katastrofe, potem je ta pomen še večji. Večjo pozornost pa bo treba dati v naslednjem obdobju lepšemu oblikovanju teh hiš. Taka hiša, ki bi se torej tudi spremenila, bi bila lahko tudi program celotne Sestavljene organizacije GLG.

Lesna industrija je v okviru škofjeloške občine, to se pravi

Nadaljevanje na 4. strani

Program prireditev ob dnevu Jelovice

Praznovanje se bo začelo z novinarsko konferenco, ki je že bila v ponedeljek, 21. maja. Vse ostalo pa bo potekalo v soboto, 26. maja po naslednjem razporedu:

ob 8.00 bo v TOZD, ki imajo sedež izven Škofje Loke in

ob 9.00 v TOZD, ki imajo sedež v Škofji Loki

— podelitev denarnih nagrad za 10, 20 ali 30 letno delo podelitve bodo:

TOZD 1 — jedilnica Preddvor

TOZD 2 — jedilnica Stari dvor

TOZD 3 — jedilnica Gorenja vas

TOZD 4 — jedilnica

TOZD 5 — restavracija pri kolodvoru ali PLŠ

DSSS — sejna soba

ob 11.00 na obratu Trata (na drugi strani železniške postaje)

— otvoritev obrata za proizvodnjo montažnih objektov

— govor predsednika DS DO

— govor glavnega direktorja

— govor slavnostnega govornika

— otvoritev obrata

— ogled obrata za proizvodnjo montažnih objektov

— otvoritev obrata za proizvodnjo termoton stekel

— ogled obrata za proizvodnjo termoton stekel

— na željo gostov: ogled sušilnih kapacitet, prirezovalnice in obrata za proizvodnjo oken in notranjih vrat

ob 14.00 na prostoru Gorenjskega sejma v Kranju:

— slavnostni del Dneva Jelovice za vse delavce zaposlene v Jelovici kot tudi za upokojece

— pozdrav glavnega direktorja

— pozdrav predsednika konference osnovnih organizacij sindikata

— kulturni program — sodelujejo: oktet Jelovica, folklorna skupina Preddvor, dramski igralec Janez Rohaček

— zabavni program — sodelujejo: narodno zabavni ansambel Gorenjci iz Radovljice. Ples bo do 22. ure.

Tak je program prireditev. Poglejmo pa še nekatere podrobnosti, ki jih kaže poznati:

Vsak delavec bo za slavnostni del Dneva Jelovice dobil poseben kupon, na njem pa bodo tudi odrezki za pijačo in jedilno. Vrednost tega kupona bo 100 dinarjev. Za vse delavce, torej iz Sovodnja, Gorenje vasi, Preddvora, Kranja in iz Škofje Loke bo organiziran prevoz najprej na otvoritev obratov, kasneje pa še v Kranj do prostorov Gorenjskega sejma. Tudi nazaj bodo vozili avtobusi.

Ivan Breznik

Pred pomembnimi odločitvami

Nadaljevanje s 3. strani

v srednjeročnem programu razvoja do leta 1985, še naprej med nosilci razvoja. Pri uresničevanju te zamisli je treba marsikaj storiti, in lahko rečemo, da je dobro steklo povsod kjer se proizvodni program ne pokriva. Težje pa je tam kjer se. Predvsem mislim tu na programe Jelovice in LIP-a na eni strani in Jelovice in Gradisa na drugi. Postaviti bo treba skupne razvojne usmeritve. Ni za pričakovati, da bi vsakdo zamenjal svoj program z novim. Tu smo namreč še slabi in premalo je bilo narejenega na tem. Če bi to že prej imeli (pripravljene programe namreč) prestrukturiranje ne bi bilo boleče. Zato tudi ugotavljamo, da GLG s težavo opravlja svoje poslanstvo zaradi katerega so ga temeljne organizacije tudi ustanovile. Kaj malo je zato tudi v GLG skupnih programov.

V Skofjeloški občini smo na tesnem s prostorom, pa zaradi tega zahtevamo medsebojno vsklajevanje razvojnih programa,

ki bo seveda prihranil tudi prostor. Tako je definirana tudi industrijska cona na Trati, kjer je del nje namenjen tudi lesni industriji za njen nadaljnji razvoj. Na vsak način bomo vsklajevali razvojne usmeritve in tiste, ki bodo zagotavljale razvoj, ne pa rast panoge, bodo imele prednost pred ostalimi. Takrat bo to tudi odločilno za poseg v prostor. Torej prostor bo namenjen dejavnosti, tistemu kar se bo delalo, ne pa tej ali oni gospodarski organizaciji.

Po mojem mnenju je obisk delovne skupine CK ZKS koristen predvsem zato, da se dokončno reši problem razvojnih usmeritev. Osebnost sem prepričan, da bodo samoupravni organi sprejeli tako rešitev, da bodo ta problem dokončno rešile in o odnosu Jelovica — Gradis ne bo več govora. Predvsem pa, dolgo se že pogovarjajo, letos pa se bodo na vsak način morali in to čim prej, saj stopamo v novo srednjeročno obdobje, zanj pa rabimo točno izdelana izhodišča.

Obetaven začetek

Po akciji »Zaključni računi«, ki jo je CK ZK Slovenije zgodaj spomladi opravil praktično po vsej Sloveniji in katere namen je bil predvsem temeljito seznanjanje delavcev s poslovnimi rezultati v njihovi delovni organizaciji, je na njihovo priporočilo stekla tudi akcija, ki naj bi sprotno preverjala položaj temeljnih organizacij in seveda tudi delovne organizacije. Tako je tudi v Jelovici že obravnavan poslovni rezultat prvih treh mesecev in sicer na vseh nivojih, kar kaže, da bo sprotno obveščanje delavcev postala stalna praksa.

KAKO GOSPODARIMO V LETOŠNJEM LETU?

Ko smo sprejemali gospodarski plan za leto 1979, so bili že takrat poznani vsi problemi, ki nas bodo spremljali skozi leto. Velika nestabilnost na tržišču, predvsem kar se tiče cen, ki so v nenehnem porastu, kar se čuti tudi dnevno pri nakupu življenjskih potrebščin, je bila prisotna že ob izdelavi plana. Že takrat je bilo ugotovljeno, da glede na tako stanje rezultati ne bodo ugodni. Kljub temu pa je kolektiv smatral, da se s takim stanjem ne smemo sprijazniti, da

lahko še vedno dosežemo boljše rezultate, če bomo znali boljše izkoristiti vse notranje rezerve, ki še obstojajo. Zato smo si zadali z akcijskim programom nešteto nalog, ki naj bi imele za cilj, izboljšati poslovne rezultate.

Za nami so že štirje meseci letošnjega leta, zato se že lahko ozremo nazaj, predvsem pa za tromesečje, za katero obstoja že finančni rezultat, (kako smo poslovali, kakšne rezultate smo dosegli, predvsem pa, ali so rezultati taki, kot smo jih načrtovali s planom in še posebej podkrepili v akcijskem programu.

Z rezultati letošnjega prvega tromesečja je lahko delovna organizacija kot celota dokaj zadovoljna. Kolektiv je torej v prvih treh mesecih uspešno gospodaril, čeprav ne na vseh področjih. Ne izpolnjujejo se vsi ukrepi, ki smo si jih zadali z akcijskim programom, kar pa bi bila najmanjše slahernega člana delovne organizacije, s posebno odgovornostjo kadra, ki je v prvi vrsti odgovoren za izpolnjevanje planskih ciljev.

Razmeroma ugodni rezultati nas ne bi smeli zavajati, kajti zavedati se moramo, da je to prvo tromesečje, da je bil vpliv spremembe cen na doseganje stroškov minimalen, da je bilo precej materiala še na zalogi, kupljenega po starih cenah. Torej velike spremembe cen na tržišču bodo imele posledico na stroške šele v naslednjih mesecih, seveda s tem neposredno tudi vpliv na naše dosežene rezultate. Zato bo šele naslednje obdobje tisto, v katerem bodo dobri rezultati odvisni predvsem od gospodarnega ponašanja delovnega kolektiva, torej od iskanja notranjih rezerv, katerih vse polno navaja akcijski program. Zato bo v naslednjem obdobju uspeh odvisen izključno od nas samih, kajti če tudi bodo cene surovin in materialov v velikem porastu, bodo prodajne cene naših proizvodov ostale nespremenjene, ker obstoječi sporazum ne dopušča nikakršnega povečanja.

Da se na kratko seznanimo z rezultati prvega tromesečja, kje smo dosegli, kar smo načrtovali, oziroma kje so postojale hibe, ki so negativno vplivale na naše končne rezultate.

PROIZVODNJA POD NAČRTOM

Eden od osnovnih pogojev dobrih poslovnih rezultatov je vsekakor v prvi vrsti odvisen od doseganja plana proizvodnje, kajti vsak izpad materialne proizvodnje ima za posledico neizbežni izpad dohodka. Tu ne moremo biti zadovoljni, ker je plan proizvodnje izpolnjen v celi delovni organizaciji samo 95 %, seveda s tem, da so bile nekatere TOZD bolj uspešne, nekatere manj, kar je bilo v veliki meri odvisno od posameznega kolektiva TOZD, predvsem pa od tistih strokovnih delavcev, ki vodijo delovni proces. Vsekakor je na tem mestu potrebno omeniti kolektiv TOZD Predvor, ki se je najbolj približal planskim ciljem, oziroma dosegel nasplošno najboljše rezultate. Razlogov, da ostale TOZD precej zaostajajo za planom, je nešteto. Omeniti bi bilo potrebno predvsem pomanjkanje delavcev v nekaterih obratih, velike izpade zaradi boleznin, pomanjkanje suhega žaganega lesa, primanjčevanje dela na montažnih objektih itd. Vendar istočasno ne moremo nakazovati samo objektivnih vzrokov, ki so povzročili izpad. Nedoseganju planskih rezultatov verjetno botrujejo tudi subjektivni činitelji, predvsem v prejemni odgovornosti do nalog, ki so jim dane. Še vedno obstoja, čeprav je že manjša mož-

nost, da se v naslednjih mesecih vse zamujeno nadoknadi.

Družbeni plan nam je narekoval, da se v letošnjem letu mora povečati fizični obseg proizvodnje v primerjavi s preteklim letom za 6 %, prav tako naj bi produktivnost narasla za 6 %. Kako je bilo v Jelovici v 1. tromesečju? Fizični obseg proizvodnje je bil višji za 6 %, torej je bila izpolnjena teženja resolucije, čeprav ne po vseh TOZD. Najboljše rezultate sta dosegla TOZD Predvor in Stari Dvor, ki sta precej nad povprečjem. Na približno isti ravni je TOZD Jelobor in nekoliko manj, kot v preteklem letu je dosegel TOZD Montažni objekti. Zopet se kaže, da se po vseh TOZD v celoti ne zavedajo odgovornosti, ki jim jih nalaga plan in družbena resolucija.

Po vprašanju produktivnosti nekoliko zaostajamo in sicer za 1 %. Tudi produktivnost dela je različna po TOZD, zato je kot bo kasneje razvidno tudi dosežen finančni rezultat tako različen. Še vedno se lahko trdi, da vrednost ustvarjene proizvodnje po zaposlenem največ vpliva na končni efekt. Nižja produktivnost kot v lanskem letu je dosežena na montažnih objektih, kar pa je sicer razumljivo, ker je prve mesece primanjkovalo dela.

PRODANI VSI IZDELKI

Ceprav je bilo zaradi novih ekonomskih ukrepov (višji polog pri najetju kredita) nekoliko bojzani, da postoja možnost manjšega povpraševanja na tržišču, lahko ugotavljamo, v vseh štirih mesecih, kar bo prav gotovo veljalo tudi za poletne mesece, da je povpraševanje izredno, da kupna moč ne pojenja, da bi praktično lahko mnogo več prodali, kot proizvedemo. Še vedno postoja problem nesortiranosti, proizvodni plan posameznih TOZD se ne izpolnjuje, posebno to velja za okna, kar povzroča prodajni službi, predvsem lastni trgovski mreži, velike probleme. Zato je le proizvodnja tista, od katere so v tem trenutku odvisni uspehi in bi v bodoče morale proizvodne TOZD trgovini plasirati dogovorjene količine iz letnega plana. Kljub takim težavam so rezultati v prodaji dokaj ugodni. Tako kot v lanskem letu, so tudi v prvem tromesečju letošnjega leta doseženi najboljše rezultati v lastni trgovski mreži, ki je v celoti izpolnila plan, čeprav je bil povečan za 30 %. Preko poslovalnic je bilo plasirana 91 % celotne

Nov izdelek — TERMOTON OKNA — se je kar dobro uveljavil na tržišču. Zato proizvodnja že teče s POLNO PARO

JELOVICA

vrednosti prodaje. Pri tem so bili izredni rezultati doseženi v poslovalnicah Valjevo, Split in Šibenik. Seveda pa postojajo tudi med poslovalnicami take, ki ne izpolnjujejo plana. V primerjavi s prvim tromesečjem preteklega leta, je bilo v lastni trgovski mreži prodanega več 49%. Čeprav izvajamo povečanje cen je še vedno skok precejšen.

Slabi rezultati pa se opažajo na prodaji montažnih objektov. Plan prodaje ni bil dosežen, prav tako pa je v istem obdobju precej manj prodanega, kot v preteklem letu. Seveda tako stanje pa je vplivalo na končne rezultate, ki so prav zaradi manjše prodaje neugodni, kar pa je na drugi strani precej povečalo zaloge izdelkov in polizdelkov. Ker bodo v naslednjem obdobju gradbišča pripravljena, se bo lahko pričela montaža v povečanem obsegu, s tem pa lahko pričakujemo tudi boljše rezultate.

Družbeni plani posvečajo v letošnjem letu izredno pozornost izvozu, ker bi na ta način pozitivno vplivali na zunanjetrgovinsko bilanco. Predvideli smo v planu 7% izvoza od celotne vrednosti prodaje. Dejansko pa je bil plan dosežen v vseh TOZD 41%, oziroma 33% je bilo manj izvoza kot v istem času lanskega leta. Izredno se občuti, da ni izvoza na montažnih objektih, oziroma je le 27% tistega, kar je bilo izvoženega v istem času preteklega leta. V kolikor ne bomo uspeli povečati izvoza, bodo nastopile velike težave pri uvozu v naslednjem letu.

Akcijski program daje velik poudarek prav naši porabi. V prvem tromesečju ugotavljamo, da je bilo ponašanje na tem področju različno. Tako ugotavljamo na direktnih stroških proizvodnje manj potrošenega, kot je bilo planirano. V sami proizvodnji pri trošenju materiala lahko rečemo, da smo bili racionalni, da smo upoštevali stabilizacijske ukrepe. Nobena TOZD ni prekorachila tovrstnih stroškov. Prav od tu tudi izvira precejšen del čistega dohodka. Nasprotno pa ugotavljamo, da so zopet v porastu režijski stroški. V celoti so prekoracheni samo za 1%, vendar pri tem moramo vedeti, da vpliv povečanih cen v tem času še ni bil občuten. Kljub temu pa v nekaterih TOZD opazimo precejšnje prekoračitve, zlasti še, če upoštevamo, da plan proizvodnje ni bil dosežen. Predvsem racionalno se je ponašala pri stroških TOZD Trgovina, pri čemer je iskati vzroke v novem načinu nagrajevanja, ki daje prav varčevanju velik poudarek.

ODSOTNOST Z DELA PREVELIKA

Če ugotavljamo razloge zaradi katerih ni bil dosežen plan proizvodnje, ne moremo mimo zaposlenosti in trošenja razpoložljivega delovnega časa. Podatek, da je produktivnost dela narasla za 5% pa kljub temu plan ni bil dosežen, daje jasno sliko, da je v nekaterih obratih premalo delavcev in da se delovni čas ne troši v pravilnem razmerju.

Povprečno je primanjkovalo v prvem tromesečju med 5 in 6% delavcev, seveda različno po TOZD. Vendar se v nekaterih obratih opaža, da problem premajhne zaposlenosti resno ogroža proizvodni plan. Zato bi bilo v naslednjih mesecih nujno pridobiti določeno število delavcev, kar bi prav gotovo imelo vpliv na boljše doseganje plana proizvodnje in s tem vzporedno boljše poslovne rezultate.

Še večji vpliv kot zaposlenost je v trošenju delovnega časa. Izpadi zaradi bolezni v prvem tromesečju so zopet v porastu za 3% v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta. Boleznina nad 30 dni je za 9% zmanjšana, kar je verjetno predvsem na račun zmanjšane porodniške. Mnogo večji problem za dnevno doseganje plana in vodenje proizvodnje predstavlja bolezni do 30 dni, ki je v letošnjem letu v porastu za 18%. Predvsem pereč problem je v TOZD Stari Dvor, kjer gre za povečanje 34%. Tako stanje ne more drugače kot negativno vplivati na rezultate dela in povzroča nevzdržno situacijo.

Kot najvažnejše pri vsem je vsekakor finančni rezultat oziroma ustvarjena akumulacija. Za prvo tromesečje je ta rezultat dokaj ugoden, čeprav ne po vseh TOZD. Kot je že omenjeno, je rezultat uspešen predvsem zaradi manjših direktnih stroškov proizvodnje, čeprav je del teh tudi manjši zaradi prenapetosti kalkulacij. Kljub temu pa lahko

trdimo, da se le prilagajamo stabilizacijskim ukrepom, ki jih prinaša akcijski program. Tudi višji fizični obseg proizvodnje in povečana produktivnost sta ugodno vplivala na rezultate. Nekoliko slabši rezultati so doseženi na TOZD Montažni objekti, ki pa se je v prvem tromesečju ubadal z velikimi težavami na področju prodaje, nepripravljenih gradbišč itd., kar je vse skupaj povzročalo večje zaloge zaradi neprodanih objektov. Temu

problemu naj TOZD kot vse strokovne službe posvetijo v naslednjih mesecih veliko več pozornosti, da se bo situacija izboljšala, da bomo tako lahko v vseh TOZD ugotavljali ugodne rezultate. Vse ostale TOZD so ustvarile razmeroma ugodni rezultat. Vendar je pri tem potrebno pripomniti, da kljub temu stanje ni tako rožnato, kajti vpliv povečanih cen materialov bo občutiti v naslednjih mesecih, zato bo vsako odstopanje od proizvodnega plana imelo zelo negativne posledice na dohodek.

Doseženi rezultati imajo in bodo imeli tudi v bodoče velik vpliv na osebne dohodke. Osebnih dohodkov bo višji, čim boljši bodo rezultati našega dela. Tako imamo zapisano v samoupravnem sporazumu o delitvi osebnih dohodkov. V prvem tromesečju so bili naši osebni dohodki v Škofji Loki nekje v sredini. Nismo bili med najboljšimi, vendar tudi ne med najslabšimi. Povprečni osebni dohodek je bil 6.010,00 din, kar je za 16% višji kot v istem obdobju preteklega leta. Pri samem izplačilu, glede na rezultate dela, smo se gospodarno obnašali. Še vedno je manj izplačanega kot nam dovoljujejo ustvarjeni rezultati. Torej več sredstev smo namenili v sklade, predvsem poslovni sklad, kar nam bo omogočalo večje naložbe v modernizacijo tehnologije.

Če napravimo zaključek, lahko rečemo, da smo z rezultati prvega tromesečja zadovoljni, da sicer v celoti nismo izpolnili planskih obveznosti in smo kljub vsem težavam, ki so nas spremljale, dosegli primerne rezultate. Naš cilj mora biti predvsem, da bomo v naslednjih mesecih še uspešnejše poslovali ter že pri naslednji bilanci ugotavljali še boljše rezultate. Vendar, kot kažejo vse prognoze, vse zavisi izključno od boljše proizvodnje, s plasmanom naših izdelkov se v naslednjih mesecih ne predvideva težav.

Franc Zihel

Kaj je z izgubo montažnih objektov?

Kot rečeno je poslovanje v prvih treh mesecih najslabše v TOZD gradnja montažnih objektov. Nedoseganje načrta je predvsem na področju prodaje, kar seveda takoj prinese izgubo, saj pritek denarja ni bil tak kot je bil načrtovan. In če se bo to zgodilo tudi v drugi četrtini leta, torej ob polletnem obračunu, potem bo ta temeljna organizacija morala sprejeti sanacijski pro-

gram. Vendar pa kaže ob tem povedati nekaj.

V tej temeljni organizaciji je bilo letos neprodanih 18 oziroma na koncu trimesečnega obdobja kar 24 hiš, ki so bile narejene. To pa seveda pomeni, da je treba povečati predvsem napore za prodajo. Ker slabi poslovni rezultati vplivajo tudi na rezultate celotne delovne organizacije bi bilo dobro, da bi

o tej izgubi spregovorili tudi v drugih temeljnih organizacijah, še zlasti pa v temeljni organizaciji trgovina. Ta je namreč po samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah in obveznostih pri prodaji montažnih objektov dolžna te hiše tudi prodati. Pa jih ni. Zato izguba TOZD gradnja montažnih objektov ni samo njihova temveč bi morala biti tudi TOZD trgovine. Zakaj? 11. člen prej omenjenega sporazuma namreč govori o sledečem: »TOZD trgovina se obvezuje prodati vse vrste montažnih objektov v višini, strukturi in dinamiki, ki jo predvideva letni plan za leto 1979 upoštevajoč 3. in 7. člen tega sporazuma.

V kolikor TOZD trgovina ne izvrši svoje obveznosti po tem sporazumu se morata TOZD trgovina in TOZD gradnja montažnih objektov najkasneje v roku 30 dni po periodičnem in zaključnem računu dogovoriti o nadomestilu, ki ga mora priznati TOZD trgovina TOZD gradnja montažnih objektov zaradi izpadlega dohodka.

Mislím, da je ta člen dovolj jasen in prav je, da bi sedaj tudi resnično delavska sveta obeh temeljnih organizacij čimprej našla skupno rešitev.

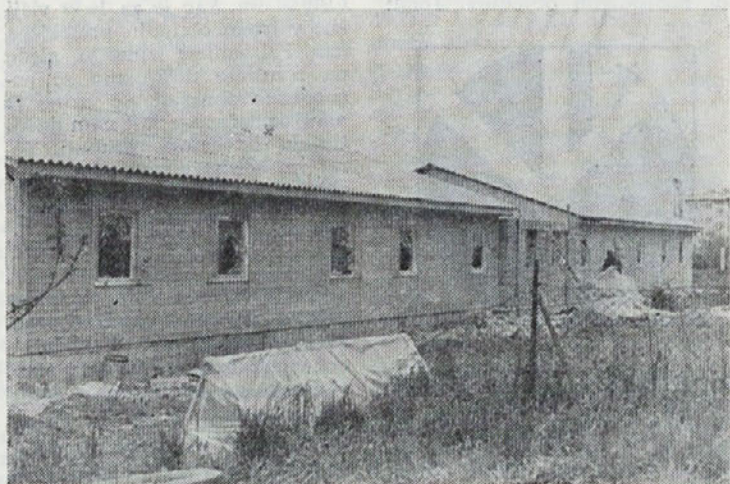
J. Čadež

V TOZD gradnja montažnih objektov je bilo v prvih treh mesecih kar precej zalog. Neprodane hiše so prinesle izgubo

Dosedanji uspehi – porok za naprej

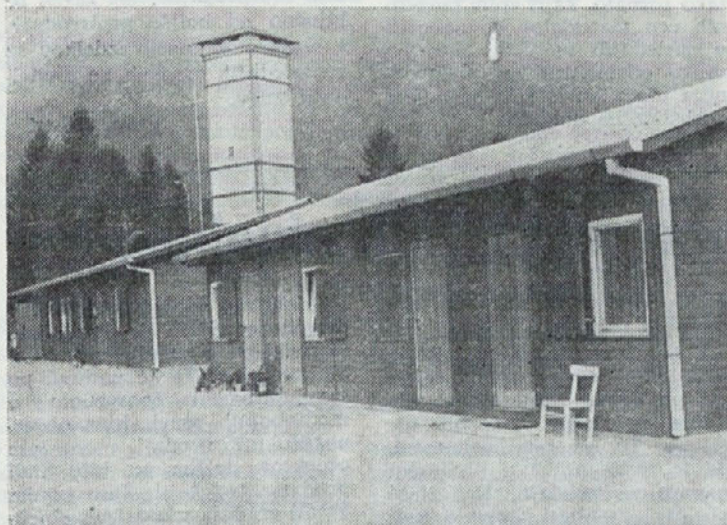
Z otvoritvijo novega obrata za proizvodnjo montažnih hiš se pri tej temeljni organizaciji končuje obdobje, ki ga lahko na kratko označimo z zelo uspešnim. Začenja pa se seveda novo, ki mu bo obliko, okvir in velikost šele treba določiti in utrditi. Zato ob tem prelomnem obdobju kaže pogledati nekaj najbolj uspešnih (pa različnih) montažnih gradenj Jelovice v preteklih letih. Seveda še zdaleč s tem slikovnim pregledom niso naštetni vsi in ne tudi najpomembnejši, pa vendar določen pregled uspešnosti se le da pokazati.

Barake, sedaj jim v glavnem že rečejo poslovni prostori, saj so temeljito drugačne od tistih prvih, so še vedno pomemben izdelek. Te dni bo končana postavitev pisarniških prostorov Petrola na Linhartovi cesti v Ljubljani.

Najbolj uveljavljen izdelek temeljne organizacije Gradnja montažnih elementov pa je stanovanjska hiša. Te stoje danes praktično povsod po naši domovini. Eno najlepših naselij pa je nedvomno tisto Pod Lubnikom v Škofji Loki.

Pri naravnih nesrečah pridejo v poštev tudi barake, če čas priganja in je družine brez strehe nad glavo treba prezimiti. Jelovica jih je v preteklosti postavljala že marsikje, te na sliki pa stoje v sosednji Italiji — v Huminu, kjer naj bi ljudje prebivali le kratek čas, pa vendar že kar dve leti. Verjetno bodo še kakšno. Čeprav niso to montažne hiše, so z njimi zadovoljni.

Nič manj lepo ne izgleda tudi obnovljeni Breginjški. Čeprav so bile vse hiše zgrajene do konca v rekordnem času pa večina obiskovalcev (teh pa ni malo) trdi, da ta kraj po ogledu lahko ocenjujemo samo z visokimi ocenami. Domačini pa bi lahko dodali še kaj več, saj so se v taki zimi kot je tudi na sliki, lahko prepričali, da je montažna gradnja resnično neka, kar je prednost za tistega, ki jo ima.

OBISKALI SMO POTRESNO PODROČJE V SR ČRNI GORI

Škoda je velikanska

V času od 23/4 do 25/4-1979 sva s tov. Rozman Milanom obiskala občine Budva, Bar in Ulcinj, ki so bile hudo prizadete ob katastrofalnem potresu, ki je bil v SR Črni gori.

To kar sva videla v teh treh občinah je zares katastrofa. Potres je namreč hudo prizadel poleg omenjenih občin še občine Kotor, Hercegnovi, Cetinje in Tivat. Črno goro sva obiskala nekako sedem dni po potresu. Prebivalci še vedno živijo pod

velikim psihičnim pritiskom: ali se je zemlja umirila, ali se lahko potres ponovi. Takoj po potresu so priskočile na pomoč vse republike in pokrajine, tako da so v času najinega obiska bili vsi prebivalci nastanjeni v šotorih ali prikolicah. Pogovarjala sva se z ljudmi, ki so potres preživeli. Neki občan Bara je pripovedoval: »To je strašno, človek ni stabilen — ne moreš hoditi, žene in otroci jočejo, psi lajajo oziroma domače živali

dajejo svoje znake, gore se tresejo in bučijo, od rušenja sten se dviga prah, ki je zatemnil vzhajajoče sonce, telefonske zveze — električna napeljava — vodovod vse je pretrgano, hiše se rušijo, obrniti se ne moreš nikamor z eno samo besedo katastrofa. Res je, prebivalci prizadetih občin so veliko prestali in potrebni so pomoči. V Budvi je poleg porušenih hotelov uničen stari del mesta, v Baru je najbolj prizadet hotel »Agava« in zgradba občinskega sodišča, ki se je popolnoma zrušila, da ne opisujem ogromne škode, ki jo je utrpela luka Bar. U Ulcinju kot starem črnogorskem mestu,

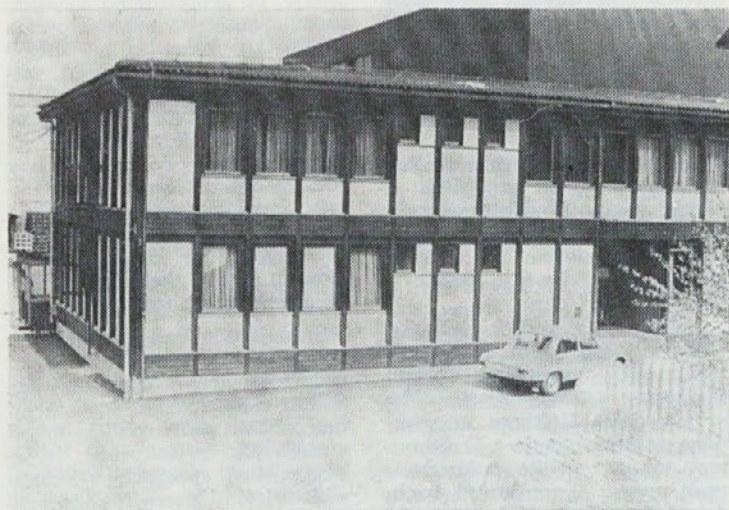
ki je ohranil še mnogo kulturnih spomenikov, je katastrofalni potres prizadejal ogromno škodo. Ogledala sva si stavbo občinske skupščine Ulcinj, ki je bila zgrajena pred štirimi do petimi leti. Na zunanji zgradba izgleda nepoškodovana, vendar ko se detajlneje pogleda, se vidi, da so vse notranje pregradne stene porušene. Zidane so bile iz betonskih zidakov. Nosilni skelet zgradb so betonski armirani stebri, ki pa so na nivoju zemlje vsi razpokani.

JELOVICA PRIPRAVLJENA SODELOVATI

Naša delovna organizacija ima bogate izkušnje pri izgradnji

Ne kaže pa prezreti tudi nekaterih drugih uspešnih gradenj Jelovice. Tako je v Ljubljani v izredno kratkem času postavljena moderna avtopralnica in poslovni prostori za Viator, ki so ne samo lepi na izgled, temveč tudi funkcionalni. Direktor te temeljne organizacije je potem, ko je videl, kako hitro so prišli do res potrebnih prostorov vzkliknil: »Naša sreča, da smo se tako odločili. Za vas bo pri nas še precej dela«.

Novost o kateri pa še ni izrečena zadnja beseda je tudi nadstropna gradnja. Prvi tak objekt stoji v Ljubljani, naročnik Mercator, pa je z njim izredno zadovoljen. Morda bo prav povečana zmogljivost temeljne organizacije vspodbudila tudi nove ideje in usmeritve v nadstropno gradnjo, kjer bi vsekakor bilo dela dovolj.

montažnih naselij, saj smo uspešno že dosedaj postavljali naselja na prizadetih območjih Skopja, Zagreba, Kozjanskega, Posočja in Furlanije. Takoj, ko smo izvedeli za katastrofalni potres v SR Črni gori se je sestal kolegij in sprejel določene sklepe. »Jelovica« je kot proizvajalec montažnih hiš takoj posredovala republiškemur štabu SRS svojo ponudbo in sicer:

- 300 stanovanjskih enot montažnih hiš (40–100 m²)
- 100 enot začasnih montažnih objektov po ca. 200 m²
- 10.000 m² montažnih objektov družbenega standarda (šole, vrtci, trgovine)
- 20.000 odprtin tipskega stabnega pohištva za obnovo stanovanjskega ali družbenega fonda.

Najin obisk je bil predvsem namenjen obdelavi tržišča s tem, da v posameznih občinah pustimo naše projekte in ostalo tehnično dokumentacijo, kar naj bi bila osnova za eventualno

urbanizacijo montažnih naselij. Obiskala sva republiški štab civilne zaštite v Titogradu, ki vodi kompletno akcijo. Usmerili so naju na občinske štabe CZ. V Titogradu sva se oglasila in vodila razgovore na republiškem zavodu za urbanizem in projektiranje. Sam zavod pomaga, svetuje ter koordinira dela občinskih zavodov za urbanizem. Razgovore sva vodila na občinskih štabih za CZ in občinskih zavodih za urbanizem v Budvi, Baru in Ulcinju. Iz vodenih razgovorov je bilo razbrati, da se bo situacija na potresnem območju reševalo trajno in ne začasno, kar pomeni, da se ne bo postavljalo začasnih objektov. Prebivalci so kot že omenjeno nastanjeni v šotorih in prikolicah, vreme se zboljšuje oziroma prihaja toplejši čas, zato bo tudi reševanje stanovanjskega problema potekalo načrtno, rešeno naj bi bilo do jeseni.

Občinski zavodi za urbanizem in občinski štabi še niso imeli

V naselju Pod Lubnikom, ki je že tako do polovice zaseden z izdelki Jelovice, raste tudi nov sodoben vrtec, izdelek montažnih objektov. Še korak več k širitvi proizvodnega programa in pa seveda tudi k novim oblikam sodelovanja, saj je pri njegovi gradnji prišlo do tesnejšega skupnega dela treh loških delovnih organizacij: Jelovice, Tehnika in Inštalacij.

tekst in slike:
J. Č.

v času najinega obiska končnih odločitev, za kaj in kako se bodo odločili. Poudariti moram, da je generalni urbanistični načrt za Južni Jadran izdelan in aktualen ter bo služil kot osnova za izgradnjo in obnovo. Na vseh zavodih za urbanizem sva pustila prospekte in ostalo tehnično dokumentacijo, kar naj bi urbanisti koristili pri eventualnem urbaniziranju montažnih naselij. Prebivalce starega dela Budve bo potrebno po vsej verjetnosti preseliti v montažno satelitsko naselje. Urbanistični načrt izdeluje »Beograd-projekt«, ki izdeluje urbanistični načrt za ca. 62 montažnih hiš v nizih. Definitivne odločitve še ni, saj še ni izbrane lokacije. Po vsej verjetnosti bodo končane odločitve znane čez par mesecev.

KAJ LAHKO PRICAKUJE »JELOVICA«

Vsi štabi in zavodi za urbanizem od republiškega do občinskega in vsi predsedniki OS so z našo ponudbo seznanjeni in vsem je dostavljena dokumentacija. Po odločitvi merodajnih

morala biti stanovanja vseljena do jeseni letošnjega leta. Za tako akcijo se bomo morali pripraviti. Kolikor se bo »Jelovica« vključila v izgradnjo kakšnega naselja, bo moral TOZD-4 preiti v dvoizmensko delo, delati bomo morali tudi v prostih sobotah in marsičemu se bomo morali odpovedati. Normalno je, da bo svoje zahtevalo tudi terensko delo oziroma montaža. Pri eventualni izgradnji naselij bo angažirano večje število monterjev in ostalih delavcev, kakor tudi obrtnikov. Na vse eventuelne probleme, ki bi nas čakali moramo biti prej pripravljeni. Kolikor bi bila »Jelovica« dodeljena izgradnja kakšnega montažnega naselja, se moramo zavdati, da bomo zadano, oziroma sprejeto nalogo morali narediti v postavljenem roku v zadovoljstvo bodočih stanovalcev in nas samih. Ugled, ki ga imamo pri takih izgradnjah moramo obdržati ali celo izboljšati. Da bo tako je odvisno od nas vseh, oziroma od slehernega delavca zaposlenega v naši delovni organizaciji.

organov in po izdelanih urbanističnih načrtih se bomo vsekakor poizkušali vključiti v izgradnjo montažnih naselij. Tudi vnaprej bomo ostali v stalnih stikih z odgovornimi projektanti in urbanisti. Eventuelna izgradnja montažnih naselij bo vezana na kratke roke, saj bodo

Naj končam: Počakati moramo na končne odločitve občinskih skupščin in na izdelavo urbanističnih načrtov. Ko bodo zaveze rešene in odločitve znane pa resno in z vso zavestjo sprejete naloge realizirati.

Vlado Vendramin

Mladi manj delavni

Ob pregledu poslovanja v prvih treh mesecih je bilo veliko govora tudi o nedoseganju proizvodnega načrta, kjer ima veliko vlog predvsem odsotnost z dela in deloma tudi premajhno število zaposlenih. Zaposlovanje je urejeno z letnim načrtom in kaj dosti se ne da vplivati, drugače pa je z odsotnostjo z dela zaradi bolniške.

Pred dnevi je imel obrat oken in vrat od skupaj 159 zaposlenih, kolikor naj bi jih imeli po letnem načrtu v tem času na delu 112 delavcev. Obrat 235 pa od 39 zaposlenih 25. V obeh primerih je nekaj delavcev bilo manj zato ker ni novih, pa še večji izpad je bil zaradi bolniške. V tem primeru pa se ne da mimo ugotovitev, ki kažejo nekoliko drugačno luč na nekatere zaposlene od tiste, ki jo je predvidel akcijski program v Jelovici.

Najpomembnejša ugotovitev je ta, da je odsotnosti zaradi bolniške največ med mladimi delavci. Res, bolan je lahko vsakdo, res pa je tudi da ti mladi do dela ne kažejo pravega od-

nosa. Kot pripovedujejo obratovodje, vsi starejši delavci, ki morajo ostati zaradi boleznih doma takoj obveste tovarno, da so bolani, za veliko mlajših delavcev pa se včasih tudi po več dni ne ve zakaj jih ni na delo.

Tudi v sami proizvodnji je opaziti, da so starejši delavci veliko bolj pridni, da se prizadevajo za izpolnjevanje svojih delovnih nalog. Zato se ob vsem postavlja vprašanje, zakaj ne bi nekatere stvari tudi urejali na drugačen način. Prvo bi predvsem nagrajevanje moralo upoštevati pridnost pri delu, vendar ne z »uravniliškami«, da bi bila med dobrim in slabim delavcem razlika 200 ali 300 dinarjev. Razlike bi morale segati tudi tja v 1000 dinarjev. Potem bi pa bil verjetno »odnos« nekatereh, ki imajo »dve levi roki« povsem drugačen. Drugo pa je, kaj je mladinska organizacija storila, da bi bilo pripomb na delo mladih manj. Če je katera naloga, ki jo morajo obravnnavati, je zagotovo ta. Le na ta način bo tudi manj pripomb na mlade.

J. Čadež

Kako bo letos z izvozom?

Pospeševanje izvoza stavbnega pohištva

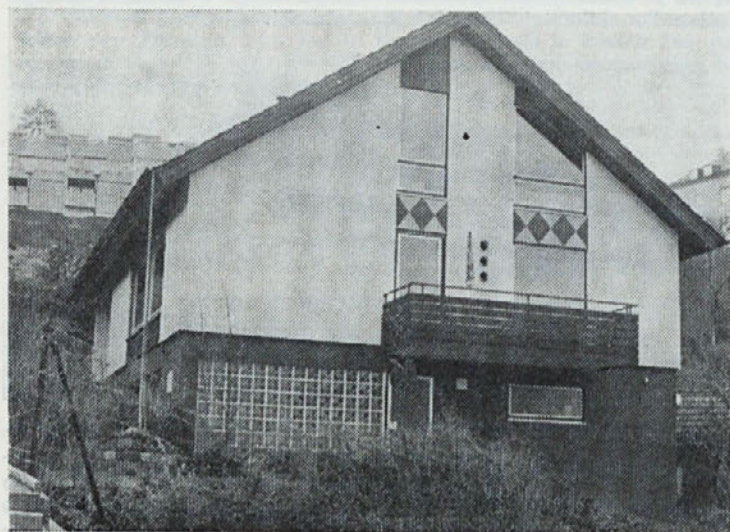
Celotno jugoslovansko gospodarstvo se prizadeva povečati izvoz in s tem doseči uravnoteženo plačilno bilanco. V skladu

z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana razvoja SRS in občine Škofja Loka je tudi Jelovica v svojem planu za leto 1979 namenila 10 % proizvodnje in storitev za izvoz in sicer:

TOZD-1	3.538.900.— din	ali	6,92 %
TOZD-2	11.169.405.— din		21,85 %
TOZD-3	2.973.210.— din		5,82 %
TOZD-4	30.607.395.— din		59,88 %
TOZD-5	2.824.334.— din		5,53 %
	51.113.244.— din		100,00 %

Da bi bil letošnji plan izvoza uspešno realiziran, so se delavci vseh temeljnih organizacij, ki so združene v delovni organizaciji Jelovice, v začetku letošnjega leta samoupravno dogovorili

o uporabi deviznih sredstev in premiranju izvoza. Cilj podpisanega samoupravnega sporazuma je pospeševanje izvoza predvsem na konvertibilna področja in države v razvoju, toda ob so-

Ena izmed montažnih hiš Jelovice v Nemčiji. Letos bo tja po najnovejši pogodbi prodana verjetno vsa načrtovana proizvodnja namenjena izvozu

časnem zmanjševanju uvoza le na tiste surovine in reprodukcijske materiale, ki so nujno potrebni za tekoče doseganje načrtovane proizvodnje. Od izvoza pa je odvisna tudi realizacija načrtov investicij, ki zahtevajo uvoženo opremo. Izvoz ni stimuliran le z izvoznimi premijami, krediti in pravicami za uvoz, temveč tudi z davčnimi olajšavami: kolikor bolj se TOZD vključuje v izvoz, manj republiškega davka na dohodek plača (pri 75 % je oproščen plačila tega davka).

Plan stavbnega pohištva je bil do 30. 4. 1979 realiziran v naslednjem obsegu:

	plan din	realizacija din	dosežen %
TOZD-1	1.249.023,54	1.596,69	0,13
TOZD-2	3.942.142,89	56.663,50	1,44
TOZD-3	1.049.368,15	1.462.785,08	139,40
TOZD-5	844.475,77	1.213.117,43	143,65
skupaj	7.085.010,35	2.734.162,70	38,59

TOZD-3 je dosegel svoj plan z izdelanimi fasadnimi elementi po popisu del za 43 vrstnih hiš. V obdelavi sta še dve že dani ponudbi za izdelavo oken in okenskih elementov po popisu del.

TOZD-5 je plan izvoza realiziral z montažo na gradbiščih v Alžiriji, pa tudi nadaljnja realizacija plana se pričakuje oz. je odvisna predvsem od izvoza stavbnega pohištva v dežele v razvoju.

TOZD-2 bo v bodoče poskušal realizirati svoj plan z izvozom furniranih notranjih vratnih kril (hrast, sapelli) v ZRN, saj bo prva količina 2160 kom. odpravljen je konec maja t.l.; odpreme naj bi sledile sukcesivno vsak mesec. Trenutno so v obdelavi še tri resnejše ponudbe notranjih in vhodnih vrat, vendar še ni oprijemljivih podatkov. Za izvoz oken raziskujemo možnosti v Alžiriji in Egiptu.

(Najtežjo situacijo pri izpolnitvi izvoznega)

Želela bi poudariti, da od prvih kontaktov do realizacije izvoznega posla preteče mnogo časa, npr. za izvoz fasadnih elementov, ki jih je TOZD-3 izvozil v I. kvart. t.l., smo se pričeli dogovarjati spomladi lanskega leta. Prva ponudba za izvoz vratnih kril v ZRN (realizacija maj 1979) je bila dana jeseni 1978 itd.

V letošnjem letu je bilo za stavbno pohištvo izdelanih 17 izvoznih ponudb, več povpraševanj pa smo morali zavrniti, ker nimamo ustreznih proizvodnih kapacitet. Na osnovi letošnjih ponudb še ni bil sklenjen noben izvozni posel.

Specifičnost izvoznih poslov ni le daljša obdelava, temveč zahtevajo tudi boljšo pripravo proizvodnje, več stroškov, truda in angažiranosti vseh od neposrednega proizvajalca pa do vodstva organizacije.

Najtežjo situacijo pri izpolnitvi izvoznega plana bo imel TOZD-1, katerega proizvodni program ne ustreza več zahtevam tujih tržišč. Podobna situa-

cija se v bodoče pričakuje tudi pri drugih TOZD-ih, saj se že sedaj kaže potreba predvsem po sodobnejši tehnologiji, večji produktivnosti, razširjenem asortimentu in kvalitetnejših izdelkih.

Izvoz zahteva od nas, da spremljamo najnovejše tehnološke dosežke v svetu in da se s svojo kvaliteto resnično približamo svetovnim zahtevam. Zagotovljena prodaja na domačem trgu še ni kakovostni pokazatelj za uspešni izvoz. Še vedno se premalo zavedamo, da je

ceneje, če proizvedemo kvalitetne izdelke, ki jih zahtevajo tuja tržišča kot kasnejše reklamacije, ki terjajo znižanje cen, servis v inozemstvu ali zavrnitev netipskih izdelkov, ki se težko prodajo po minimalni ceni na domačem trgu. Poleg tega pa z reklamacijami izgublja proizvajalec svoj renome. Včasih so potrebne le manjše tehnološke spremembe, ki jih večkrat ni mogoče izvesti, ker terjajo večjo angažiranost pri delu.

Srednjeročni program Jelovice 1980—1985 bo moral vsebovati tudi smernice izvozne politike, katere uspešnost je odvisna od dolgoročnih načrtovanj in ne od vsakoletnih pričakovanj izvoznih poslov, sprejetih v skladu z obstoječimi zmogljivostmi proizvodnje.

Težave se kažejo tudi v samem izvoznem poslovanju, saj je le malo trgovskih organizacij, ki so registrirane za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov in so specializirane oz. sposobne sprovesti izvoz stavbnega pohištva, ki terja določeno strokovno znanje iz lesne branže. Na tržiščih nastopajo neorganizirano, zaslediti pa je tudi premajhna povezanost z gradbenimi firmami, ki so se z investicijskimi deli že plasirale na tržišča držav v razvoju. Zaradi velikih poslovnih tveganj in velikih stroškov, ki jih terja izvoz v te oddaljene kraje, je tu še bolj potreben skupen nastop, saj posameznik tega ne zmore. Morali bomo proučiti tudi možnosti oz. sposobnosti Jelovice za kooperacijo z državami v razvoju.

Izvozno usmerjeno gospodarstvo je tudi za Jelovico nujno potrebno iz naslednjih razlogov:

- z izvozom ustvarjamo potrebno devizna sredstva za uvoz repro-materialov, rezervnih delov in investicijske opreme;
- plasma odvečnih izdelkov v izvoz razbremenjuje domači trg;
- svetovni standardi nas siliijo v izboljšanje kvalitete in produktivnosti;

d) izvoz zahteva spremljanje najnovejših dosežkov v tehnologiji proizvodnje;

e) vzgaja zaposlene delavce na natančnost in točnost tako v proizvodnji kot v ostalih službah, ki delajo na področju izvoza;

f) pomagamo pri izboljšanju plačilne bilance s tujino v okviru SFRJ;

g) povečujemo ugled naše DO na jugoslovanskem tržišču in zupanje v njene izdelke.

Za zaključek naj navedem, da so pri izvozu težave in zahteve, na katere nismo navajeni, vendar jih bomo morali prejeti ali slej sprejeti, če se bomo hoteli uspešno vključiti v mednarodno delitev dela in na svetovno tržišče. Spremeniti bomo morali našo miselnost in se sprijazniti, da nam kupci postavljajo zahteve po vrsti in kvaliteti proizvodov in da nam svetovni trg priznava ali nepriznava vrednost našega dela.

SE NAPREJ IZVOZ MONTAŽNIH HIŠ V NEMČIJO

Po 10 letih uspešnega izvoza montažnih hiš v Nemčijo, je tudi našega kupca firmo GOLF-PK-HAUSBAU doletela splošna gospodarska kriza, ki je prepla-

vila vso Nemčijo. Z njo se je začelo krhati tudi družabništvo obeh partnerjev firme in sicer g. Potzollija, ki je vodil komplet inženiring in g. Fiala, ki je vodil finančno konstrukcijo.

Zaradi nesoglasja obeh partnerjev je izvoz iz leta v leto padal. Firma GOLF-PK-HAUSBAU je šla v letu 1979 v stečaj, odprla pa se je nova firma GOLFBÄUELEMENTE VERTRIEB. Pod to firmo smo v letošnjem letu izvozili 3 hiše.

Z ozirom na to, da se z novo firmo niso uredili stari odnosi, smo se skupaj z našim izvoznikom odločili, da prekinemo odnose s firmo GOLF in začnemo sklopiti posle direktno z gradbenimi firmami, katere so tudi do sedaj kupovale naše hiše od firme GOLF. Uspeli smo že dobiti novo terminlisto, po kateri naj bi v zadnjih dneh meseca junija odpremili dve hiši, v mesecu juliju 3 hiše, v mesecu avgustu pa 6 hiš. Problem je še v izdelavi načrtov, zato se bodo roki po terminlisti verjetno malo zavlekli. Kljub temu pa smo prepričani, da bo izvoz še v letošnjem letu dobil obseg enak prejšnjim letom.

Marija Berčič
Amalija Kosem

dec in »Kostroj« Slovenjske Konjice, je bilo obiskovalcev veliko, še več pa jih pričakujemo na »Beograjskem« sejmu, ker imamo na področju SR Srbije

dobro razvito trgovsko mrežo, tako, da pričakujemo velik obisk mnogih potencialnih kupcev.

Matjaž Grošelj

Res lepa pozornost

Direktor Gozdnega gospodarstva Kranj Vlado Sadar nam je poslal pismo sledeče vsebine:

V imenu vseh Temeljnih organizacij in v svojem imenu se vam zahvaljujem za vsa prizadevanja vaših sodelavcev in služb, da je prva zimska zaposlitev naših delavcev, na podlagi sklenjenega Samoupravnega sporazuma o zaposlovanju gozdnih delavcev za določen čas v zimskem obdobju, v področju lesni industriji uspela.

Direktorju Sadarju in Temelnjim organizacijam združene ga dela GG Kranj se zahvaljujemo za poslano pismo z željo čimvečjega in uspešnega medsebojnega sodelovanja.

Franc Pavlin

Cene letovanj v Puli in prikolicah

Po pogodbah, ki smo jih prejeli od avtocabov, kjer imamo postavljene prikolicе za letovanje, so cene za sezono 1979 sledeče:

AUTOCAMP STELLA MARIS — UMAG:

— 140,— din dnevno za prikolico, v ceno je všteta tudi turistična taksa in zavarovanje.

AUTOCAMP BORIK — ZADAR:

— 140,— din dnevno za prikolico, v ceno je všteta tudi turistična taksa in zavarovanje.

AUTOCAMP STRAŠKO — NOVALJA NA PAGU:

— 125,— din dnevno za prikolico, v ceno ni všteta turistična taksa in zavarovanje, ki se plača ob odjavi.

ATOMSKE TOPLICE — PODČETRTEK:

— 140,— din dnevno za prikolico, v ceno so vključene vse takse in kopanje v bazenih.

PULA:

Polni penzion za odrasle — 150,— din in taksa

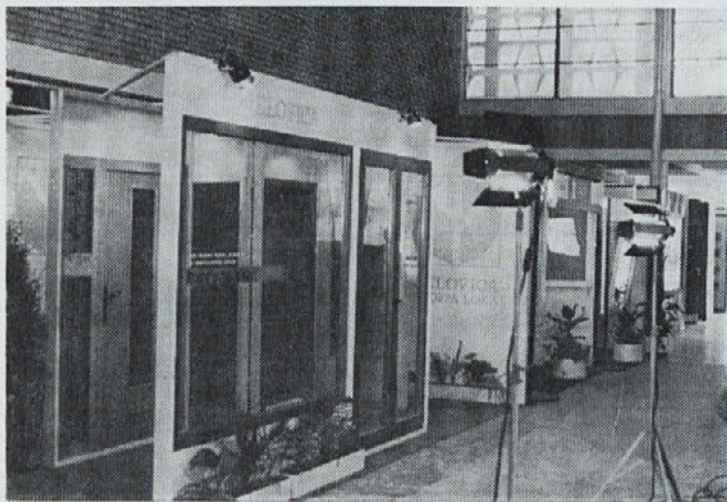
Polovični penzion za otroke do 10 let — 105,— din

Pomembna sejemska dejavnost

JELOVICA, že tradicionalno razstavlja svoje proizvode stavbnega pohištva na spomladanskem in jesenskem velesejmu v Zagrebu in Beogradu, po enkrat letno pa tudi v Skopju ali Sarajevu. Letos bomo razstavljali celo v Budvi. Stalna prisotnost na naših največjih sejmih, kjer razstavljajo vsi večji proizvajalci stavbnega pohištva: »Šipad«,

Pravkar (od 20. do 27. aprila) smo razstavljali na »Zagrebskem velesejmu«, že se udeležujemo novega »Beograjskega«.

Na pravkar končanem sejmu smo razstavljali svoj kompletni program stavbnega pohištva, z nekaterimi novimi proizvodi: novi tip motranjih vrat, spremembe na vhodnih vratih, nove večje fiksne »termoton« stene

Letošnji razstveni prostor na spomladanskem zagrebškem velesejmu

»Novi Dom«, »LIP« Bled, »KLI« Logatec in podjetja v sestavi »Slovenijalesa« veliko prispeva k širokemu poznavanju in popularnosti stavbnega pohištva »JELOVICA« na jugoslovanskem trgu, kar posredno vpliva, poleg priznane kvalitete, na veliko povpraševanje, po naših proizvodih.

in razne druge izboljšave.

Na sejmu je bilo kot vedno, veliko zanimanje za naše proizvode, tako s strani gradbenikov, kot s strani individualnih graditeljev, ki so se vsi zelo pohvalno izražali o naših proizvodih. Čeprav smo razstavljali v manjšem bolj odmaknjem paviljonu poleg »Lesne« Slovenj Gra-

Letna lesariada 1979

Pokroviteljstvo nad Lesariado 79 je za letošnje leto prevzel Novoles in tako bo Lesariada v Novem mestu. Tekmovanje pa bo po novih propozicijah in bo manj tekmovalnega značaja. Tekmovalci si bodo tako lahko ogledali Novo mesto z vsemi kulturnimi znamenitostmi, verjetno pa tudi tovarno Novoles. Tekmovanje bo v soboto, 23. junija in ne bo deljeno na več dni. Tekmovalci bomo odšli z avtobusi zjutraj v Novo mesto in se bomo vrnili po zaključku Lesariade 79.

Letos smi prijavi sledeče ekipe:

- kegljanje moško in žensko ekipo
- balinanje
- mali nogomet
- odbojko moško in žensko ekipo
- streljanje moško in žensko ekipo
- namizni tenis moško in žensko ekipo
- šah moško in žensko ekipo
- plavanje moško ekipo

V času pred Lesariado vse naše sekcije organizirajo sindikalne tekme, posamične in med TOZD, tako da bomo lahko poslali na tekmovanje tekmovalce, ki nas bodo uspešno zastopali.

Lado Rogelj

Tudi nogometaši aktivni

Kakor delo ostalih športnih sekcij v naši delovni organizaciji, je bilo tudi delo nogometne sekcije doslej omejeno zgolj na udeležbo na lesariadi. Z namenom, da omogočimo rekreacijo čim večjemu številu naših delavcev, smo v letošnjem letu plan dela spremenili, s tem, da

smo v ospredje postavili rekreacijsko dejavnost. Da ne bi vse skupaj ostalo le pri besedah, kot je to običaj pri takšnih sklepkih, smo takoj po novem letu pričeli vsakih 14 dni z rekreacijskim igranjem nogometa v telovadnici, ki se ga je udeležilo kar lepo število naših delavcev. V mesecu aprilu pa smo organizirali prvo prvenstvo Jelovice v malem nogometu. Tekmovanje je lepo uspelo. Škoda le, ker se tekmovanja ni udele-

Predsednik KOOS predaja prehodni pokal Jelovice kapetanu ekipe TOZD Trgovina

Jože Rupar še naprej najboljši šahist

Zaradi nekajkratne prestavitve je bilo letos prvenstvo Jelovice v šahu, izvedeno šele v aprilu. Kljub pravočasnemu obvestilu v vseh TOZD, udeležba ni bila zadovoljiva. Predvsem so zatajili šahisti v TOZD Gradnja

udeležili prvenstva tudi šahisti, ki običajno ne igrajo na predpisan čas (šahovske ure), je bil čas igranja podaljšan na 10'.

Čeprav se krog ljubiteljev šaha v DO širi, saj so po nekaterih obratih med malico redni in

	PRIIMEK IN IME											ŠTEV TOČK	MESTO
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	RUPAR JOŽE		1	1	1	1	1	1	1	1	1	7	I.
2	KALAN KAREL	0		1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	5	II.
3	BERTONCELJ ANDREJ	0	1/2		1	1/2	1	1	0	1	1	4	III.
4	MEDJA BRANE	0	1/2	0		1/2	1	1	1	1	1	4	IV.
5	PINTAR MIRO	0	0	1/2	1/2		1	0	1	1	1	3	V.
6	MADJAR ANTON	0	0	0	0	0		1	1	1	1	2	VI.
7	OLEJAR ROBERT	0	0	0	0	1	0		1	1	1	2	VII.
8	KAVČIČ ANTON	0	0	1	0	0	0	0		1	1	1	VIII.

montažnih objektov, v TOZD Trgovina in v TOZD Jelobor, medtem ko se je zastopal TOZD Primarna — senčila samo dir. TOZD tov. Medja. Z namenom, da bi se v čim večjem številu

zanimivi dvoboji posameznikov, včasih celo skupin, ostaja število udeležencev prvenstva enako kot pred leti — letos celo manjše kot lani. Mogoče nekateri prvenstvo jemljejo preveč tekmovalno oz. preveč resno. Prvenstvo, kakor tudi posamezni turnirji med letom, tako v šahu kot v ostalih športih, se organizirajo predvsem z namenom krepiti rekreacijsko aktivnost članov našega kolektiva. Seveda pa se istočasno na podlagi doseženih rezultatov dobi pregled najboljših tekmovalcev za sestavo moštev, ki zastopajo našo DO na pomembnejših tekmovanjih (Lesariada itd.).

Torej »ŠAHISTI«, prihodnjih turnirjev v šahu se udeležite v večjem številu!

Andrej Bertonec

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija škofja Loka

Ureja: odbor za obveščanje organizacije združene dela: Kustec Lidija, Radelj Janez, Batagelj Mojca, Krajnc-Kikelj Irena, Likar Janez, Zupan Anton, Ziherl Franc.

Odgovorni urednik: Pavlin Franc

žila ekipa TOZD Primarna predelava lesa — senčila in ekipa TOZD Proizvodnja oken Jelobor. Prvo mesto je po hudi borbi osvojila ekipa TOZD Trgovina, ki je v finalu premagala ekipo DSSS in s tem dobila dragocen prehodni pokal Jelovice. Drugo mesto je pripadlo ekipi skupnih služb, tretja je bila ekipa TOZD Proizvodnja oken in vrat, četrta pa ekipa TOZD Gradnja montažnih objektov.

Doseženi so bili take rezultati: TOZD Proizvodnja oken in vrat : TOZD Trgovina 0:2,

DSSS : TOZD Gradnja montažnih objektov 5:0, TOZD Proizvodnja oken in vrat : TOZD Grad. mont. objektov 4:2, TOZD Trgovina : DSSS 2:1.

Tekmovanje je pokazalo, da je za nogomet poleg kegljanja v Jelovici največ zanimanja in bi mu bilo potrebno posvetiti več pozornosti. Želja vseh udeležencev pa je bila, da bi bilo podobnih tekmovanj čim več in da bi drugo leto sodelovale na prvenstvu Jelovice vse ekipe TOZD.

Klemen Bedekovič

Zimska LESARIADA 1979

KOOS GLG je letos že drugič organizirala zimsko tekmovanje, to je tekmovanje v veleslalomu in smučarskih tekih. Letošnje leto je organizacijo prevzelo GG Bled, tekma pa je bila pod Viševnikom na Pokljuki.

Jelovica je pripravila 50 tekmovalcev, žal pa je bilo tekmovanje preloženo zaradi novoza-padlega snega. Tako je na avto-bus v drugem roku prišlo 29 tekmovalcev. Na Pokljuki smo se ustavili še na Mrzlem studencu in si ogledali najeto brunarico ter nato mimo kasarne na Rudnem polju odšli pod Viševnik, kjer je za smučarje obratovala vojaška vlečnica. Proga je bila dokaj trda, vidljivost je bila odlična, tekmovalni duh pa

na višini in tako tudi dobri rezultati niso izostali.

Smučarski teki so se pričeli kasneje pred kasarno. Smučarski tekači so se resnično nagarali in jim je tako treba dati priznanje, ker ni odnehal nihče.

Po pasulju v kasarni (v naši menzi je mnogo boljši) je bila razglasitev rezultatov v šport hotelu, kjer je Jelovica prejela tri bronaste kolajne: Ivan Miklavc — veleslalom moški 36—45 let, Ivan Kržan — smučarski teki, Lidija Kustec — smučarski teki. Ekipno je Jelovica dosegla v veleslalomu četrto mesto, prvi pa je bil GG Bled. Ta je zmagal tudi v smučarskih tekih. Tudi v skupni razvrstitvi je Jelovica dosegla četrto mesto, prvi pa je bil Alples Zeleznički. Lado Rogelj

REŠITEV VREtena

1. V, 2. VE, 3. cev, 4. vice, 5. Evica, 6. vejica, 7. ovacije, 8. JELOVICA, 9. Lajovic, 10. lovica, 11. viola, 12. oval, 13. lov, 14. ol, 15. I

DODAJTE ZLOGE

Pod isto številko na vsako črtnico pred besedo vpišite isti zlog, tako da dobite spet besede znanega pomena. Zloge potem prenesite pod isto številko v zgornji lik, kjer boste ob pravilni rešitvi brali gospodarsko panogo, kamor sodi tudi Jelovica.

1. — KOVAR, — KOVEC, — KOSEK
2. — TALIJ, — LIČJE, — PADALEC
3. — LET, — TERIER, — STANCA
4. — ŠILO, — BRAVKA, — GONG
5. — GALICA, — ČEK, — TAR
6. — LOVEC, — STOG, — VORNIK

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

A. Šujdovič